

PROJECTINFORMATIE GOING GLOBAL OEGANDA 2022 - 2023

EDUKANS

Onderwijs, de kans van je leven

INHOUD

INHOUD.....	1
WAT VIND JE IN DEZE PROJECTINFORMATIE?	2
1. GOING GLOBAL VOERT ACTIE VOOR OEGANDA!	3
1.1 Hoe ziet Going Global er dit jaar uit ?	3
1.2 Thema van Going Global.....	3
1.3 Bestemming actiegeld	3
1.4 Concrete communicatie op jouw school	4
2. HET STER-SCHOOL MODEL.....	4
2.1 Wat wil Edukans bereiken met het STER-school model?.....	4
2.2 Een STER-school is een goede school	5
→ Een veilige leeromgeving.....	5
→ Goede begeleiding van het leerproces.....	5
→ Goed opgeleide en gemotiveerde docenten.....	5
→ Betrokkenheid ouders en de gemeenschap.....	6
3. EDUKANS IN OEGANDA.....	6
3.1 De onderwijssituatie in Oeganda	6
3.2 Wat doet Edukans in Oeganda?	7
3.3 Partner in Oeganda.....	8
4. LIFE SKILLS	8
4.1 Life Skills: persoonsvorming	8
4.2 Kwaliteit van onderwijs, wat kan ik daar als leerling aan doen?	9
5. DE INVLOED VAN COVID-19.....	9
5.1 Cijfers	9
5.2 Effect op het onderwijs	9

WAT VIND JE IN DEZE PROJECTINFORMATIE?

In dit boekje lees je meer over de programma's en projecten in Oeganda waar Edukans aan bijdraagt.

Je leest meer over wat Edukans in Oeganda doet, met wie wij samenwerken en op welke manier wij werken aan het verbeteren van onderwijs. Ook leggen we uit welke thema's dit jaar bij Going Global centraal staan. Verder is er nog een hoofdstuk waarin wordt uitgelegd waar het geld van Going Global aan wordt besteed en waarom het belangrijk is dat Edukans doorgaat met deze programma's.

Meer informatie over de scholen waarmee jullie leerling die met de online uitwisseling met Oeganda meedoet, wordt in het voorjaar bekend gemaakt. Zo weet je nog concreter waarvoor jullie actievoeren!

1. GOING GLOBAL VOERT ACTIE VOOR OEGANDA!

1.1 Hoe ziet Going Global er dit jaar uit ?

Going Global, gaat na een jaar uitsluitend online te hebben plaatsgevonden, weer fysiek op pad. Vanuit de hoofdstad Kampala reizen we 2 uur richting het noorden en komen we in de regio Luwero. Een afgelegen en relatief arm gedeelte van Oeganda. In deze regio is Edukans al enige jaren actief. Er is een net een 3-jarig STER-schoolprogramma afgerond. In dit programma werden docenten getraind om de kwaliteit van hun onderwijs te verbeteren. Ook heeft Edukans hier de EDU-Q-card geïntroduceerd. Een hulpmiddel waarbij de scholen zelf de kwaliteit kunnen meten en verbeteren. Zo werken ouders, leerlingen, leerkrachten en schoolleiders aan de kwaliteit van hun eigen school. Ook werkt Edukans aan goed schoolleiderschap, want daardoor leert een hele school beter!

1.2 Thema van Going Global

Leerlingen betrekken bij het verbeteren van je onderwijs: dat staat centraal bij Going Global. In theorie is de inbreng van leerlingen heel belangrijk, naast de invloed van leerkrachten, schoolleiding én ouders/de omgeving van de school. Als deze partijen samenwerken dan wordt het verbeteren van de kwaliteit van onderwijs, gewaarborgd.

De praktijk blijkt helaas wel eens anders. Te vaak gebeurt het dat leerlingen níet worden gevraagd om mee te praten óf dat ze sociaal wenselijke antwoorden geven. Met Going Global gaan we hiermee aan de slag. Hoe ziet je droomschool eruit? Hoe betrekken we leerlingen bij verbetering van onderwijs? En hoe leren ze zelf te zien wat ze nodig hebben om hun ambities waar te maken? Dat is waar we naar toewerken tijdens de online uitwisseling met Oeganda. We maken hierbij gebruik van de peer-to-peer aanpak. Leerlingen leren van elkaar en ook docenten leren van elkaar.

1.3 Bestemming actiegeld

Het scholenprogramma Going Global staat niet op zichzelf. Edukans wil zorgen voor duurzame verandering in het onderwijs en de zelfstandigheid van jongeren in Oeganda. Going Global is dan ook een onderdeel van de andere programma's van Edukans in Oeganda. Op deze manier versterken de activiteiten elkaar en heeft Going Global een duurzaam karakter.

Het gezamenlijke actiebedrag dat door de deelnemende scholen wordt opgehaald, wordt in de drie jaar erna verdeeld over verschillende programma's die Edukans in Oeganda uitvoert. We kijken daarbij naar de prioriteiten op dat moment.

Het gaat om het STER-schoolprogramma, de EDU Q-card (zie hoofdstuk 3) en activiteiten die nu plaatsvinden na de corona pandemie. We richten ons daarbij op: kinderen weer veilig terug naar school laten komen en leerkrachten ondersteunen in hun lesactiviteiten rondom sociaal-emotionele onderwerpen waar de leerlingen mee te maken hebben gehad tijdens de lange periode thuis (vroegge zwangerschappen, onveilige thuissituaties, meewerken op het land i.p.v. aandacht voor schoolwerk, etc.

1.4 Concrete communicatie op jouw school

Alle Going Global-scholen krijgen voor- en achteraf duidelijke projectinformatie van Edukans, zodat voor iedereen duidelijk is waar het geld dat jullie ophalen naartoe gaat. Op de volgende pagina's lees je meer over de onderwijssituatie in Oeganda, wat voor werk Edukans in Oeganda doet en welke partners daarbij betrokken zijn.

2. HET STER-SCHOOL MODEL

2.1 Wat wil Edukans bereiken met het STER-school model?

250 miljoen kinderen gaan wel naar school, maar leren daar veel te weinig. Overvolle klaslokalen en slecht opgeleide docenten zorgen ervoor dat het onderwijs van lage kwaliteit is. Veel kinderen maken daarom hun school nooit af. Edukans zorgt voor een veilige leeromgeving, goed opgeleide docenten en betrokken ouders. Allemaal succesfactoren om een kind te laten slagen op school!

Onze filosofie: de STER-school

De STER-school is onze filosofie en onze integrale manier om naar kwaliteit van onderwijs te kijken. Ook particuliere initiatieven omarmen het STER-schoolmodel. Zij ervaren het als een waardevol uitgangspunt bij het samenwerken met scholen.

2.2 Een STER-school is een goede school

Om ervoor te zorgen dat een school een *goede* school wordt, zorgt Edukans in Oeganda voor STER-scholen. Want voor kwalitatief goed onderwijs is méér nodig dan alleen een gebouw. Bij elke school werkt Edukans daarom drie jaar lang aan de vijf pijlers van de ster: de leeromgeving, het leerproces, de docenten, het schoolmanagement en de betrokkenheid van de ouders en de gemeenschap. Deze factoren zijn allemaal belangrijk bij het creëren van een *goede* school. Verderop lees je waarom.

Het STER-school model van Edukans

Aan de hand van de ster brengt Edukans de ontwikkeling van een school in kaart. De pijlers waar verbetering nodig is, worden – samen met de school – aangepakt. Scoort een school op alle pijlers goed, dan weten alle betrokkenen: dit is een goede school. Kinderen leren hier voldoende en de school kan zelfstandig functioneren.

→ Een veilige leeromgeving

Edukans werkt aan een goede en veilige leeromgeving. Dat betekent dat kinderen dicht bij huis naar een school kunnen in goede klaslokalen met voldoende schoolmeubilair, sanitaire voorzieningen, schoon water en elektriciteit.

→ Goede begeleiding van het leerproces

Edukans wil dat de lessen op school leuk en leerzaam zijn. De lesstof moet aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen. Er is voldoende lesmateriaal voor alle leerlingen en de kinderen moeten aan het eind van hun schoolcarrière op niveau kunnen lezen, schrijven en rekenen. De lesstof is aangepast aan de omgeving waarin de kinderen les krijgen, zodat de kinderen goed voorbereid zijn op het leven na school. Denk aan lessen over hygiëne, gezonde voeding, gezondheid en seksualiteit. In de lagere klassen is de lesstof beschikbaar in de lokale taal.

→ Goed opgeleide en gemotiveerde docenten

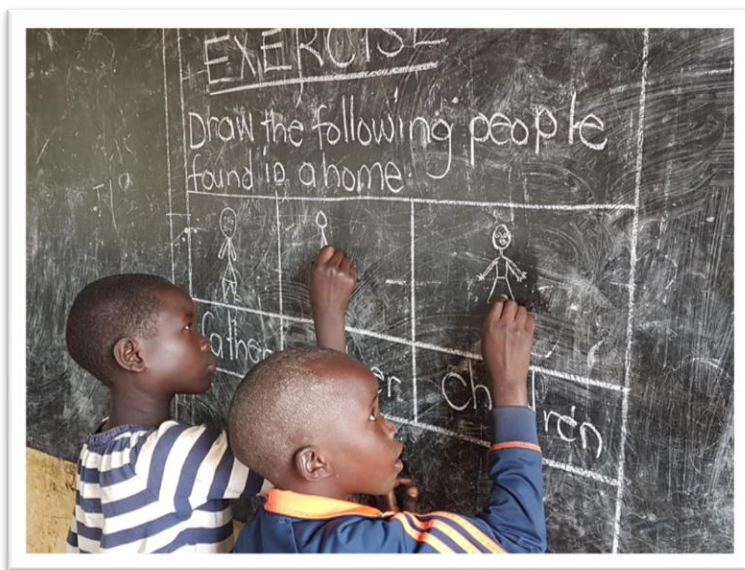
Edukans zorgt ervoor dat kinderen les krijgen van een goede, gemotiveerde leerkracht. De leerkracht beschikt over voldoende capaciteiten om de lesstof op een leuke en aantrekkelijke manier over te brengen zodat de leerlingen hier ook echt iets van leren. Er moeten voldoende leerkrachten zijn, zodat de leerkracht ieder kind de aandacht kan geven die hij/zij verdient.

→ Georganiseerd schoolmanagement

Van een goede school is de organisatie op orde. De school heeft een systeem waarin de resultaten en voortgang van de leerlingen wordt bijgehouden. Leerkrachten houden zich aan de afspraken. En de school onderhoudt goede contacten met onder meer de lokale en regionale overheid, Pabo's, de schoolbegeleidingsdiensten.

→ Betrokkenheid ouders en de gemeenschap

Edukans wil ervoor zorgen dat leerlingen, ouders en de hele gemeenschap zich betrokken voelen bij het reilen en zeilen van de school. Ouders moeten weten wat het voor hun kinderen betekent om naar school te gaan en welke kansen het oplevert nu en in de toekomst. Als het niet goed gaat op school, kunnen leerlingen of ouders het management van de school hierop aanspreken.

3. EDUKANS IN OEGANDA

3.1 De onderwijssituatie in Oeganda

De Oegandese overheid streeft ernaar dat alle kinderen gratis basisonderwijs kunnen krijgen, maar gebrek aan leraren, faciliteiten en geld zorgt ervoor dat nog steeds niet alle kinderen goed onderwijs hebben. Daarbij moeten ouders alsnog een schooluniform, schriften en soms ook lunch en examengeld betalen, en dat geld heeft niet iedereen. Er zijn daarbij te weinig opgeleide en betaalde leraren, waardoor klassen snel overvol raken en de kwaliteit van het onderwijs erg laag is.

In Oeganda krijgen kinderen op een andere manier les dan in Nederland. De leraar leest de les vaak hardop voor en de kinderen zeggen dit hardop na. Ze hoeven niet na te denken en het is ook niet zeker of de kinderen snappen wat er gezegd wordt. Vragen stellen durven de kinderen vaak ook niet. Zo komt het voor dat kinderen in groep 6 nog steeds niet kunnen lezen. De kinderen steken dus weinig op van de lessen die ze volgen. Dat kan beter!

3.2 Wat doet Edukans in Oeganda?

STER-scholen

Edukans werkt samen met 100 scholen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Dit doen we onder andere met het STER-schoolprogramma (zie hoofdstuk 2). We kijken niet alleen naar het schoolgebouw en de materialen, maar ook naar de kwaliteit van de leraren en het schoolmanagement. We betrekken de gemeenschap bij het onderwijs en zorgen dat de school geschikt is voor jongens en voor meisjes.

Een manier om met leerkrachten en schoolleiders in gesprek te gaan over hun school, is het afnemen van een school assessment. Edukans heeft voor dit doel een digitale tool, genaamd de **EDU Q-card**, ontwikkeld. Dit instrument stimuleert de school om van onderaf te werken aan de kwaliteit van de school. Docenten, leerlingen en ouders zijn gezamenlijk verantwoordelijk.

Hierbij wordt gekeken naar de vijf pijlers van de ster, waardoor meer inzicht ontstaat én men kan zien op welke punten nog ontwikkelmogelijkheden zichtbaar zijn. Dit proces wordt in Oeganda begeleid door inspecteurs vanuit de overheid, die naast het bekijken van leerresultaten nu ook een bredere kijk op de scholen ontwikkelen.

De EDU Q-card in Oeganda

Samen met de inspectie van de Oegandese overheid is er op 100 scholen een pilot geweest voor het gebruik van de EDU Q-card. De inspectie, de scholen en Edukans zijn hier zo enthousiast over dat Edukans nu bezig is met het realiseren van een meerjarig programma op 200 scholen. Dit programma is de opstap naar het gebruik van de EDU Q-card op alle scholen in Oeganda.

Bekijk hier het [korte fragment](#) van inspecteur Kalema Kayemba die uitleg geeft over het gebruik van de EDU Q-card in zijn district Nakaseke.

Beter lesmateriaal

We ondersteunen de scholen met goed lesmateriaal en besteden extra aandacht aan de scholing van meisjes om te voorkomen dat zij stoppen met school. De leerlingen worden aangemoedigd om elkaar te helpen bij het leren.

Training van docenten

We leiden de docenten op in het gebruik van actieve didactiek, het werken in groepjes en het stellen van vragen om te bevestigen dat kinderen de lesstof snappen. Ook besteden we aandacht aan een positief pedagogisch klimaat. Op een aantal van de scholen wordt af en toe gefilmd in de klas door een mededocent, zodat de docent kan zien wat hij goed doet en waar het nog beter kan.

Bijeenkomsten

We organiseren bijeenkomsten waarbij we leiders in de gemeenschap en ouders uitnodigen. Op deze bijeenkomsten gaan we in gesprek over hoe zij kunnen helpen bij het verbeteren van onderwijs, het belang van huiswerk maken maar ook bijvoorbeeld over waarom het zo belangrijk is dat meisjes naar

school gaan. We kijken naar de hele leeromgeving van de kinderen en betrekken iedereen die daar een rol in speelt. Hierdoor krijgen Oegandese kinderen de kans hun talenten te ontplooiën!

Extra aandacht voor meisjes

Edukans komt in Oeganda specifiek op voor onderwijs voor meisjes. Als je als meisje bent geboren in een arm land, heb je vaak pech. Jongens krijgen bijna altijd voorrang, ook als het om onderwijs gaat. Door armoede moeten ouders kiezen wie er naar school mag. Vaak kiezen ze voor de jongens en moeten de meisjes thuisblijven. Als een meisje wel naar school gaat, is de kans groot dat ze eerder afhaakt doordat ze wordt uitgehuwelijkt of zwanger raakt.

Wij vinden dat meisjes dezelfde kansen als jongens verdienen. Edukans zorgt in Oeganda voor training, bewustwording binnen de gemeenschap en voorlichting. Meisjes krijgen zo de kans om hun school af te maken. En slechte gewoonten als kind-huwelijken komen ter discussie te staan en worden uiteindelijk gestopt.

Elk jaar dat een meisje extra naar school gaat, zorgt voor 20% meer inkomen. Een meisje dat haar school afmaakt, geeft betere zorg aan haar kinderen. En haar kinderen gaan vaker en langer naar school.

3.3 Partner in Oeganda

Onze landendirecteur Oeganda, Pamela Kertho werkt voor Going Global samen met haar vaste strategische partner in Oeganda, de lokale organisatie ELECU: Education Local Expertise Centre Uganda.

Naast partner van Edukans is ELECU in Oeganda erg actief op het gebied van ontwikkeling. Ze werken samen met verschillende organisaties in de publieke sector en hebben connecties met de Oegandese overheid.

4. LIFE SKILLS

4.1 Life Skills: persoonsvorming

Voor Edukans staan levensvaardigheden aan de basis van persoonlijke ontwikkeling; belangrijke voorwaarde om ook op professioneel niveau door te kunnen groeien. Het gaat dan bijvoorbeeld over: weten wie je bent, je eigen mening uitspreken, weloverwogen keuzes kunnen maken over je eigen leven, met behulp van lezen en schrijven deel kunnen uitmaken van de maatschappij, je rechten kennen en hiervoor kunnen opkomen.

Binnen de activiteiten gericht op de STER-school heeft de ontwikkeling van Life Skills een centrale rol. De nadruk ligt hierbij op het vergroten van *zelfbewustzijn*, *eigenwaarde* en *zelfvertrouwen*. Dit krijgt concreet vorm door onder andere aandacht te hebben voor veiligheid voor jongens en meisjes op

school, de klas als veilige leerplek en aandacht geven -al dan niet in de klas- aan seksuele vorming. In Oeganda is dat laatste een thema waar een taboe op heerst; praten over seksualiteit en opkomen voor je eigen lichaam wordt nauwelijks gedaan. Als dit gebeurt, dan gebeurt het in groepjes na schooltijd. De ouders en de omgeving spelen hierbij een cruciale rol. De community wordt daarom bij het onderwijs betrokken, zodat de geleerde lessen door de gemeenschap worden gesteund.

4.2 Kwaliteit van onderwijs, wat kan ik daar als leerling aan doen?

Dit thema ligt in de lijn van de levensvaardigheden. Vaak denken ouders, leerlingen, maar ook docenten dat zij niet van betekenis kunnen zijn voor de verbetering van hun onderwijs. Meedenken door ouders, plannen maken, een leerlingenraad zijn allemaal zaken die in Nederland vanzelfsprekend zijn, maar in Oeganda niet voorkomen of in de kinderschoenen staan. Het begint allemaal bij het op een vriendelijke manier bevragen van elkaar. Wanneer leerlingen het besef krijgen dat ze door het bevragen van elkaar, de leraren en de schooldirecteur wat stappen verder komen, dan beseffen ze ook dat ze meer invloed hebben op de kwaliteit van hun onderwijs dan ze vooraf dachten.

5. DE INVLOED VAN COVID-19

5.1 Cijfers

In Oeganda liggen de hoeveelheid besmettingen en de hoeveelheid doden door corona gelukkig een stuk lager dan in Europa. Deels door snel handelen, deels doordat de bevolking van Oeganda veel jonger is. 75% is jonger dan 35 jaar, 6 % is ouder dan 60 jaar. De kans op overlijden als je ernstig ziek wordt is echter een stuk groter dan in Nederland omdat er veel minder faciliteiten zijn in de gezondheidszorg.

Veel Oegandezen leven van de opbrengst die ze die dag hebben verdiend. Vaak is dat bijvoorbeeld de verkoop van eigen producten op de markt. Als je niet kan verkopen heb je die dag geen eten. Veel mensen zijn dus bang er geen inkomen meer te hebben en dus ook niks te eten te hebben dan voor het krijgen van corona.

5.2 Effect op het onderwijs

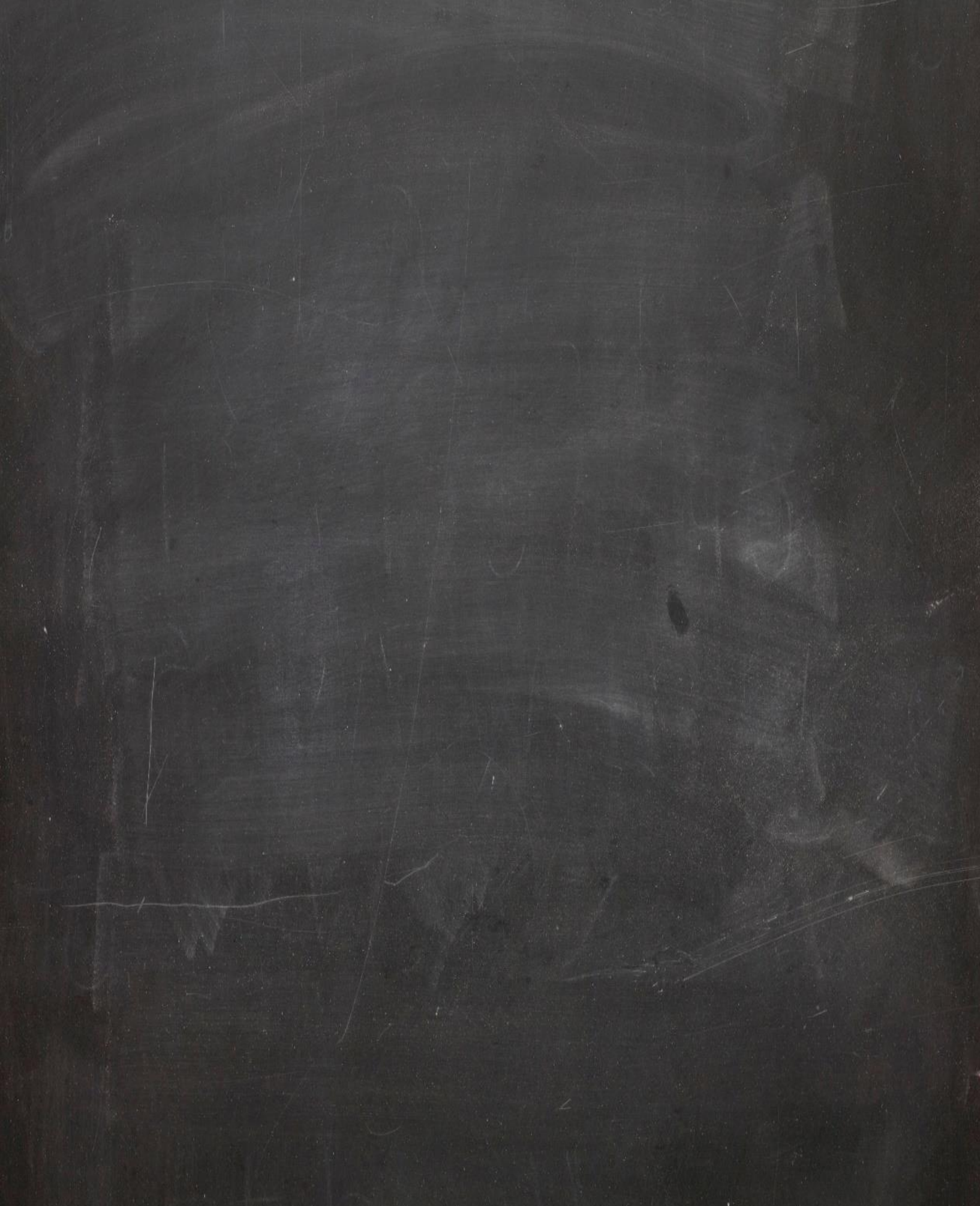
Leerlingen gingen twee jaar niet naar school, waardoor ze thuis aan het werk gezet werden of rond zwierven in de omgeving. Edukans heeft ervoor gezorgd dat heel veel leerlingen les kregen via de radio, maar alsnog hebben veel leerlingen een achterstand opgelopen. Naast een leerachterstand (omdat ook veel ouders niet konden helpen met het thuisonderwijs omdat ze zelf analfabeet zijn), zijn er nog meer problemen waarmee leerlingen te maken kregen. Helaas zijn veel jonge meiden zwanger geraakt en vindt huiselijk geweld plaats. Het effect van de pandemie is dus erg groot, zeker in een land als Oeganda.

Nu de scholen weer open zijn moet er extra aandacht besteed worden aan het terugkrijgen van de leerlingen naar school. Doordat veel kinderen aan het werk gezet zijn of zwanger geworden zijn, zullen

ouders hen wellicht sneller thuis houden. Veel ouders zijn ook bang om hun kinderen weer naar school te sturen als de faciliteiten hiervoor niet aanwezig zijn, zoals water en zeep om handen te wassen.

Edukans steunt hierin de scholen in Oeganda! Zodat zoveel mogelijk leerlingen weer hun onderwijs kunnen krijgen en uiteindelijk een beter uitzicht op de toekomst zullen hebben.

EDUKANS

Onderwijs, de kans van je leven